

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 144

van **IMMANUEL DE REUSE**

datum: 15 januari 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Gemeenteraad - Controlerecht op bevoegdheden die zijn overgedragen aan intergemeentelijke structuren

Conform artikel 31 van het decreet Lokaal Bestuur hebben gemeenteraadsleden het recht mondelinge en schriftelijke vragen te stellen aan de burgemeester en de leden van het college van burgemeester en schepenen. Dit vraagrecht is beperkt tot de aangelegenheden die het bestuur van de gemeente betreffen.

Nu is het zo dat heel wat steden en gemeenten deel uitmaken van overkoepelende structuren waarin (vroegere) gemeentelijke bevoegdheden geregeld en georganiseerd worden. Bijvoorbeeld de brandweerzones maar ook andere zaken zoals intergemeentelijke samenwerking rond erfgoedbeleid, regionale ontwikkeling, toerisme, ... Die overkoepelende structuren kunnen daardoor een rechtstreekse invloed hebben op aangelegenheden die het bestuur van de gemeente betreffen.

De minister benadrukt steeds, zowel in zijn beleidsnota als in verschillende van zijn uitspraken, het belang van een slagkrachtig lokaal bestuursniveau. Een degelijke werking van de gemeenteraad als controlerend orgaan voor het lokaal bestuur is daarin van doorslaggevend belang. Om deze controlerende taak grondig te kunnen uitoefenen, moeten raadsleden dan ook over voldoende informatie beschikken over alle aspecten van de aangelegenheden die het bestuur van de gemeente betreffen. Ook wanneer ze (deels) door een overkoepelende structuur worden uitgeoefend. Vandaag is dat niet steeds het geval: vaak is informatiedoorstroming naar de gemeenteraad (te) beperkt en kunnen raadsleden daarover geen vragen stellen omdat zij decretaal daartoe niet bevoegd zijn.

1. Vindt de minister het opportuun dat raadsleden geen decretale grond hebben om vragen te stellen met betrekking tot de werking van overkoepelende/intergemeentelijke structuren wanneer die toch een impact heeft op de aangelegenheden die het bestuur van de gemeente betreffen? Graag een toelichting.
2. Indien niet, welke concrete initiatieven zal de minister desgevallend nemen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 144 van 15 januari 2021
van **IMMANUEL DE REUSE**

1. De beleidsnota 2019 – 2024 Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid bevat op pagina 14 onder strategische doelstelling 3 volgende passage.

3. SD: Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie.

Lokale besturen en hun democratisch verkozen vertegenwoordigers spelen een steeds grotere rol op het regionale, Vlaamse, nationale en zelfs het internationale toneel. De toekomst is lokaal. Om die toekomst te vrijwaren wens ik de stem van de burger nog luider te laten klinken dan vandaag, niet enkel naar aanleiding van de verkiezingen, maar ook tijdens de hele lokale bestuursperiode. Burgers moeten er opnieuw vertrouwen in krijgen dat hun stem gehoord wordt, in het stembokje en daarbuiten. Daarom zal ik de regels van de lokale democratie moderniseren zodat de kiezers het bestuur krijgen waarvoor ze gestemd hebben. Ik zal de nodige voorbereidingen treffen om de lokale verkiezingen van 2024 vlot te laten verlopen en ik zal stappen nemen om de gemeenteraad te herwaarderen als het hart van de lokale democratie.

In die context acht ik het controlerecht van een democratisch verkozen raadslid op het gemeentelijk beleid, waartoe ook deelnames aan intergemeentelijke structuren behoren, bijzonder belangrijk.

Het begrip intergemeentelijke structuur dekt een brede lading van rechtspersonen of gebiedsomschrijvingen. Als minister van Binnenlands Bestuur ben ik bevoegd voor het toezicht op de intergemeentelijke verenigingen, vermeld in deel 3, titel 3 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (DLB).

Elke gemeente oefent controle uit op haar intergemeentelijke verenigingen.

- 1) Enerzijds oefent de gemeente controle uit via haar vertegenwoordigers in de algemene vergadering. Die vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering worden voorafgaandelijk aan iedere algemene vergadering gemandateerd door de gemeenteraad. Op die vertegenwoordigers rust een rapporteringsplicht. Ook bij het aanstellen van de vertegenwoordigers kunnen vragen worden gesteld.
- 2) Anderzijds zijn er diverse decretale bepalingen die een terugkoppeling tot voorwerp hebben. Zo bijvoorbeeld bepaalt artikel 441 DLB dat de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging minstens tweemaal per jaar in openbare zitting van de gemeenteraad verslag moet uitbrengen over de uitgeoefende bevoegdheden en taken en moet toelichting worden verstrekt bij het beleid.
- 3) Artikel 56, § 6 DLB bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen een volledig en geactualiseerd overzicht bijhoudt van:
 - 1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente;
 - 2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt;

3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de gemeente deel uitmaakt, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente.

Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het geactualiseerde overzicht met een toelichting van alle wijzigingen die zich sinds de vorige toelichting hebben voorgedaan.

- 4) Artikel 466 DLB verplicht de opdrachthoudende en de dienstverlenende verenigingen om via hun webtoepassing een lijst bekend te maken van de besluiten van de bestuursorganen van de vereniging.

Dezelfde webtoepassing moet ook de wijze vermelden waarop het publiek inzage kan krijgen in de besluiten die op de lijst zijn vermeld, naast de datum van de bekendmaking van de lijst en de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de toezichthoudende overheid.

Van een aantal besluiten moet de volledige inhoud bekendgemaakt worden via de webtoepassing.

Het gaat meer bepaald over:

- de besluiten betreffende de rechtspositie van het personeel;
- de voorstellen van de raad van bestuur in verband met het saneringsplan overeenkomstig artikel 457 DLB;
- de code van goed bestuur, na goedkeuring door de algemene vergadering.

2. Ik erken dat het niet vanzelfsprekend is voor een gemeenteraadslid om met volledige kennis van zaken het beleid van een intergemeentelijke vereniging op te volgen. Daarom onderzoek ik mogelijkheden om de gemeenteraadsliden daarin te versterken. Decretaal bestaan er evenwel voldoende mogelijkheden voor de gemeenteraad om controle uit te oefenen.